

2026-02-27

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
AE:PL-45507-58621-HRWWR-20

Petycja

Szanowny Panie Ministrze,

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach wnoszę petycję o podjęcie działań legislacyjnych i organizacyjnych zmierzających do utworzenia jednej, centralnej, publicznie dostępnej bazy orzeczeń sądowych, obejmującej wszystkie sądy działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Postulowana baza powinna obejmować orzeczenia:

- sądów powszechnych wszystkich instancji,
- Sądu Najwyższego,
- sądów administracyjnych (WSA i NSA),
- Trybunału Konstytucyjnego,
- sądów wojskowych.

Baza powinna zapewniać bezpłatny, powszechny i łatwy dostęp online do treści orzeczeń wraz z uzasadnieniami, z zachowaniem obowiązujących przepisów o ochronie danych osobowych, w szczególności poprzez odpowiednią anonimizację z przeznaczeniem dla pracowników wymiaru sprawiedliwości, sędziów, pełnomocników procesowych, służb państwowych, urzędników państwowych, autorów publikacji prawniczych, pracowników naukowych, środowisk akademickich oraz wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

UZASADNIENIE

Jawność działania władzy publicznej stanowi jedną z podstawowych zasad ustrojowych RP (art. 61 Konstytucji RP) i pozostaje w bezpośrednim związku z prawem do sądu (art. 45 Konstytucji RP) oraz zasadą demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP).

Standard ten jest również gwarantowany przez art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

W orzecznictwie TSUE i ETPCz wielokrotnie podkreślano, że jawność, przejrzystość i dostępność orzecznictwa stanowią warunek skutecznej ochrony prawnej oraz pewności prawa.

Pomimo powyższych standardów w Polsce nie istnieje jedna, kompletna i spójna baza orzeczeń obejmująca wszystkie sądy.

Dostęp do orzecznictwa jest rozproszony, co prowadzi do nierównego dostępu do informacji, utrudnienia stosowania prawa oraz ograniczenia realnej kontroli społecznej nad wymiarem sprawiedliwości.

Centralna baza orzeczeń umożliwiłaby jej szerokie wykorzystanie w praktyce, w szczególności:

- wspieranie jednolitości orzecznictwa,
- usprawnienie pracy sądów, organów administracji i służb państwowych,
- poprawę jakości decyzji i rozstrzygnięć,
- wsparcie pełnomocników i sędziów,
- rozwój nauki prawa i publikacji prawniczych,
- edukację prawną obywateli,
- zwiększenie przewidywalności rozstrzygnięć,
- analizy statystyczne i systemowe,
- rozwój narzędzi cyfrowych opartych na danych publicznych.

Utworzenie jednej, centralnej i publicznej bazy orzeczeń realizowałoby standardy konstytucyjne, unijne i konwencyjne oraz wzmacniało zaufanie obywateli do państwa i wymiaru sprawiedliwości.

ZASTRZEŻENIE DOTYCZĄCE DANYCH OSOBOWYCH

nie wyrażam zgody na publiczne udostępnienie moich danych osobowych